

IV OKRUGLI STOL DIONIKA TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA

**RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD
1991. DO 2015.**

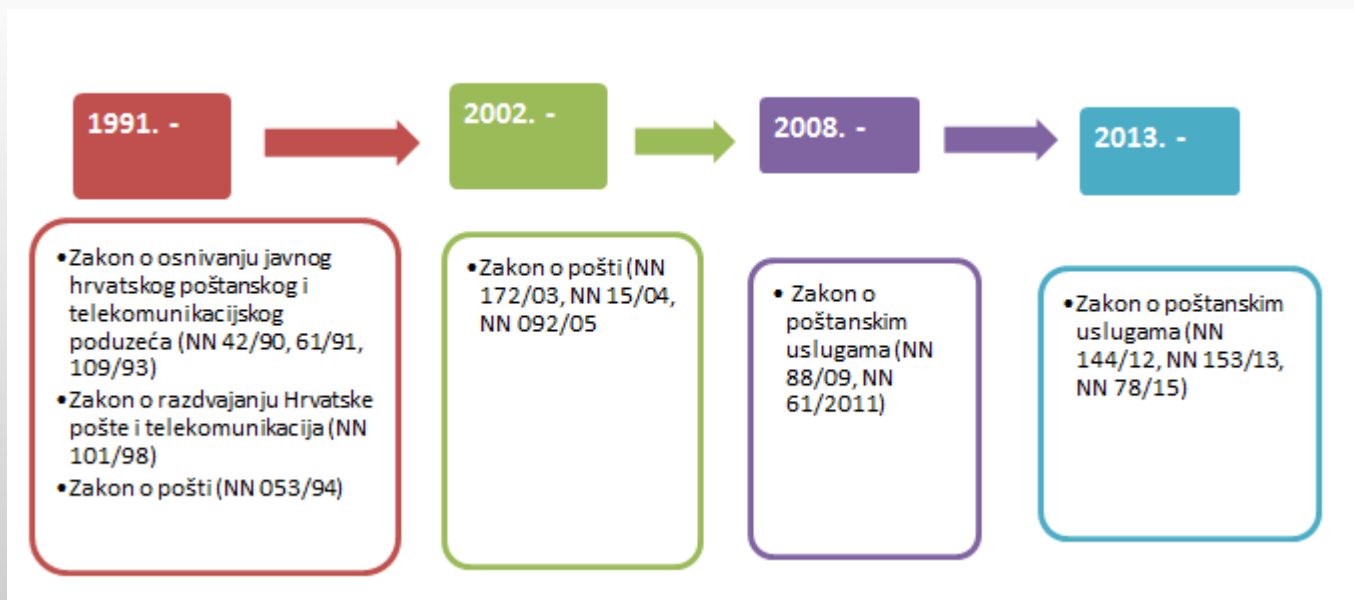
Zagreb, 22. veljače 2016.

RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD 1991. DO 2015.

- ✚ *jedan od osnovnih ciljeva stvaranja EU bilo je i stvaranje unutarnjeg tržišta s jedinstvenim uvjetima i načinom funkcioniranja za sve zemlje članice pri čemu je za postizanje tog cilja značajnu ulogu imala i liberalizacija;*
- ✚ *područje poštanskih usluga na razini EU određeno je poštanskom Direktivom (1997.) i amandmanima na istu (2002. – II poštanska Direktiva i 2008. – III poštanska Direktiva);*
- ✚ *primjenom Direktiva nastojala se napraviti harmonizacija tržišta poštanskih usluga na razini cijele EU;*
- ✚ *Republika Hrvatska je slijedeći praksu zemalja EU od 1. siječnja 2013. i formalno liberalizirala poštansko tržište no za razliku od drugih članica EU liberalizacija je nastupila i prije ulaska u Uniju;*

RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD 1991. DO 2015.

put do potpune liberalizacije tržišta bio je dugotrajni proces, a RH je postepeno, s ciljem prilagođavanja, u svoje zakonodavstvo prenosila regulatorni okvir za poštanske usluge EU kako bi spremno dočekala potpuno otvaranje tržišta poštanskih usluga kada bude punopravna članica EU;

Izvor: FPZ analiza

RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD 1991. DO 2015.

- zakonodavni okvir tržišta poštanskih usluga u RH inicijalno je postavljen 1991. preuzimanjem dijela propisa bivše države za područje poštanskih usluga (Zakon o PTT uslugama) te osnivanjem Javnog hrvatskog poštanskog i telekomunikacijskog poduzeća (HPT-Hrvatska pošta i telekomunikacije);*
- 1994. donosi se novi Zakon o pošti koji pored ostaloga preciznije definira poštanske usluge i daje pravo i obvezu obavljanja poštanskih usluga u RH javnom poduzeću Hrvatska pošta i telekomunikacije;*
- zakon dozvoljava da prijevoz paketa, uz HPT-u kojem je to obveza, mogu obavljati i druge pravne i fizičke osobe u uvjetima slobodnog tržišta pa su to prvi počeci liberalizacija tržišta;*
- 1998. donosi se Zakon o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija kojim su prava i obaveza obavljanja poštanskih usluga prenesena na današnju HP-Hrvatsku poštu d.d.;*

RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD 1991. DO 2015.

- ❖ *postupna liberalizacija tržišta u RH započela je 2003. donošenjem novog Zakona o pošti te formalnim ukidanjem monopola HP-u na pismovne pošiljke iznad 100 g i osnivanjem Vijeća za poštanske usluge kao neovisnog nacionalnog regulatornog tijela za poštanske usluge;*
- ❖ *nastavak usklađivanja s mjerodavnom pravnom stečevinom EU uslijedio je 2005. izmjenama Zakona o pošti, smanjenjem opsega univerzalnih poštanskih usluga uz jačanje obveza i javnih ovlasti Vijeća za poštanske usluge;*
- ❖ *2008. Vlada RH donosi Strategiju razvoja tržišta poštanskih usluga u RH do 2013.;*
- ❖ *strategijom su određena načela i smjernice razvoja tržišta poštanskih usluga te nacionalni prioriteti u očuvanju i razvoju poštanskih usluga, osobito univerzalnih poštanskih usluga;*

RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD 1991. DO 2015.

- *utvrđena je vremenska dinamika daljnje liberalizacije tržišta prema scenariju postupne liberalizacije tržišta;*
- *cilj takvog scenarija bio je pripremiti domaće tržište poštanskih usluga i tadašnjeg javnog operatora (HP) za potpunu liberalizaciju tržišta, vodeći pritom osobito računa o osiguranju dostupnosti univerzalnih poštanskih usluga;*
- *usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom stečevinom EU slijedilo je donošenjem Zakona o poštanskim uslugama iz 2008. gdje je pored ostaloga došlo do dodatnog smanjenja težinskog ograničenja za pismovne pošiljke iz rezerviranog područja HP-a na 50 g;*
- *regulatorni poslovi na tržištu elektroničkih komunikacija i na tržištu poštanskih usluga objedinjeni su u novom, jedinstvenom nacionalnom regulatornom tijelu HAKOM-u kojem su proširene i ojačane ovlasti u području poštanskih usluga*

RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD 1991. DO 2015.

- *tadašnjim ZPU-om nacionalno se zakonodavstvo u potpunosti uskladilo s Drugom i djelomično s Trećom poštanskom Direktivom čime je uspostavljen suvremen, kvalitetan i učinkovit regulatorni okvir potreban za daljnji razvoj tržišta poštanskih usluga;*
- *donošenjem novog ZPU-a 2012. g. u potpunosti je implementirana i Treća poštanska Direktiva EK, kojim je i službeno postignuto ukidanje isključivog prava na obavljanje rezerviranih poštanskih usluga, odnosno pravo monopola na obavljanje rezerviranih poštanskih usluga;*
- *u odnosu na prijašnji ZPU pored navedenih odredbi o ukidanju monopola na obavljanje rezerviranih usluga promjene su se odnosile i na određivanje jednog davatelja univerzalne usluge na cijelom području RH, drukčiju podjelu poštanskih usluga, mehanizam financiranja USO (kompenzacijski fond), omogućavanje pristupa mreži davatelja univerzalne usluge drugim davateljima poštanskih usluga, konsolidatorima i korisnicima usluga;*

RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD 1991. DO 2015.

- *ZPU-om su određeni i poslovi HAKOM-a u dijelu koji se odnosi na regulatorne poslove u području poštanskih usluga, obavljanje inspekcijskog nadzora, prava, obveze i odgovornosti davatelja i korisnika poštanskih usluga, izdavanje poštanskih maraka RH te druga pitanja vezana uz obavljanje poštanskih usluga;*
- *pored ZPU-a doneseni su i prateći podzakonski akti (Pravilnici) čije je donošenje u nadležnosti resornog ministarstva i HAKOM-a;*
- *izmjenama i dopunama ZPU-a u 2013. dodatno su pojašnjeni i dopunjeni određeni pojedini članci (3 članka), a izmjenama iz 2015. su napravljena dodatna usklađenja s odredbama Direktive (ukidanje kompenzacijskog fonda), usklađenje naziva nacionalnog regulatornog tijela s odredbama ZEK-a, precizirane su definicije pojedinih pojmova, proširena nadležnost HAKOM-a te utvrđena ovlast za nadzor i regulaciju općih uvjeta na sve davatelje poštanskih usluga;*

RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U RH OD 1991. DO 2015.

- *2014.-2015. konsolidacija tržišta, repozicioniranje davatelja poštanskih usluga na tržištu, promjene tržišnih udjela davatelja, nove usluge, porast broja pošiljaka e-trgovine;*
- *2015. Vlada RH donosi Strategiju razvoja tržišta poštanskih usluga u RH do 2020.;*
- *u dosadašnjoj primjeni važećeg ZPU-a regulatorne aktivnosti HAKOM bile su usmjerene prema poticanju tržišnog natjecanja, ulaganju u poštanski sektor, zaštiti korisnika svih poštanskih usluga te osiguranju učinkovitog pružanja univerzalne usluge uz zajamčenu kakvoću i pristupačnost na cijelom području RH;*
- *navedene aktivnosti imaju za cilj stvoriti jednake uvjete svim davateljima poštanskih usluga na tržištu, daljnji razvoj tržišta kao i mogućnost izbora poštanskih usluga sukladno potrebama i željama korisnika*

HVALA NA POZORNOSTI !

mr.sc. Andrej Sardelić

